

## บทสรุปผู้บริหาร

|                  |                                                                                                                                                                                                   |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อเรื่อง       | รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาตอยตุ้ง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ |
| หน่วยงานสนับสนุน | มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน                                                                                                                      |
| ระยะเวลาศึกษา    | ปีการศึกษา 2562                                                                                                                                                                                   |
| ผู้รายงาน        | นายวิเศษ เขยกระรินทร์                                                                                                                                                                             |
| ตำแหน่ง          | ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา                                                                                                                                                             |
| หน่วยงาน         | สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3                                                                                                                                                |

รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาตอยตุ้ง(พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาตอยตุ้งฯ 2) เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานตามโครงการฯ 3) เพื่อศึกษาผลของการดำเนินงานตามโครงการฯ และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการฯ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนร้อยละพัฒนาการ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการดำเนินงานนำเสนอ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาตอยตุ้งฯ ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า สภาพปัญหายังขาดหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพบริบทในพื้นที่ สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นไม่สามารถนำมาใช้พัฒนานักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย พร้อมทั้งขาดสื่อ และเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา

ส่วนความต้องการ อยากให้มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ แบบฝึกทักษะ ในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูผู้สอน พบว่า สภาพปัญหาคือครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงตามวิชาเอกภาษาไทย พร้อมทั้งยังขาดการพัฒนาองค์ความรู้ และศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ส่วนความต้องการ อยากให้มีการจัดอบรมความรู้ เทคนิคการสอน และเทคนิคการจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียน 3) ด้านการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าสภาพปัญหายังขาดการสร้างควมตระหนักถึงแนวคิดในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง ขาดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย พร้อมทั้งยังขาดการนิเทศ ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง และขาดการบริหารจัดการด้านการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยอย่างเป็นระบบ ส่วนความต้องการอยากให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างจริงจัง พร้อมทั้งบริหารจัดการด้านการนิเทศแบบชี้แนะที่เข้มแข็ง และมีการบริหารจัดการในการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบเหมือนกันทั่วทั้งพื้นที่

2. การศึกษากระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนา ดอยตุงฯ ในภาพรวม พบว่า มีการดำเนินงานตามแผนงานมากกว่าร้อยละ 90 และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยรายด้านตามลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก ด้านการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ คือมีการจัดการอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะการสอนภาษาไทยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ถัดมาได้แก่ ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ คือ ผู้บริหารนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนามาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ มีการวางแผนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ และพบว่า หากจะให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยครูต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงมีกิจกรรมสอนซ่อมเสริม และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการมุ่งมั่นพัฒนางาน คอยให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

3. การศึกษาผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาคอยดุงฯ พบว่า ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยรายด้านตามลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ คือ นักเรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถัดมาได้แก่ ด้านการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ คือ ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และลำดับสุดท้าย ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดตามลำดับ เมื่อพิจารณาความสามารถของผู้เรียน พบว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 67.40 และความสามารถด้านการเขียนภาษาไทย ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 61.78 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนร้อยละพัฒนาการ พบว่า คะแนนเฉลี่ยการอ่านและการเขียนภาษาไทยหลังพัฒนา สูงกว่าก่อนพัฒนา โดยมีร้อยละการพัฒนาโดยรวมเท่ากับ 40.03 แต่ผลการประเมินการทดสอบระดับชาติ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 3 ยังมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ โดยมีข้อเสนอแนะผลการดำเนินโครงการว่า ควรมีการพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ที่เข้มแข็งในพื้นที่ และมีการประสานงานเครือข่ายระหว่างกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยยกระดับคุณภาพการดำเนินงานส่งผลให้เกิดผลที่ดีต่อโครงการมากยิ่งขึ้น

4. การศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ของโรงเรียนในพื้นที่ข้างเคียงโครงการพัฒนาคอยดุงฯ โดยภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูผู้สอน